राष्ट्रपतिलाई स्वागत गर्दै प्राचार्य सानोभाई कार्की

विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-८
मिडिया चोक, मकवानपुर
:Dks{g+
९८०७२२५०७२
Od]n
bikaskhabar@gmail.com

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com
खबरपत्रिका साप्ताहिक

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-३०, ● २०७४ माघ २२ गते सोमबार, ● 05 Feb. 2018, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

जनकल्याण माविको स्वर्ण महोत्सव समारोहमा

यसरी गरिन् राष्ट्रपतिले रुपचन्द्रको चर्चा

◆ विकास संवाददाता
थाहानगर

विकृति र विसंगति विरूद्ध आवाज उठाउन दिवंगत रूपचन्द्र विष्टको शिक्षामा योगदान रहेको राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले बताएकी छिन् । राष्ट्रपति भण्डारीले रूपचन्द्र विष्टले शिक्षामा सर्वसाधारणको पहुँच बढाउन पुऱ्याएको योगदान अविस्मरणीय भएको भन्दै चर्चा गरिन् । मकवानपुर थाहानगरको जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सव उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै राष्ट्रपति भण्डारीले यस्तो बताएकी हुन् ।

थाहा अभियानको विषयलाई लिएर थाहा नगरपालिका नामाकरण हुनु खुशीको कुरा भएको उनले बताइन् । उनले थाहा आन्दोलनका प्रणेता, सामाजिक चेतना र जागरण अभियानका अभियन्ता स्व. रूपचन्द्र विष्टको कर्म स्थलमा आएर विज्ञान प्रयोगशाला भवन एवं स्वर्ण वर्षको स्तम्भ उद्घाटनको अवसर प्रदान गरेकोमा आयोजकलाई धन्यवाद दिदै विद्यालयको उन्नति र प्रगतिको कामना गरिन् ।

राष्ट्रपति भण्डारीले थाहानगरको समृद्धिकोलागि रूपचन्द्र विष्टले तरकारी र आलुमा कर लगाएको र त्यसलाई सबै जनताले स्विकार समेत गरेकोमा खुशी व्यक्त गरिन् । उनले रूपचन्द्रले शिक्षाका लागि गरेका कार्यहरू प्रशंसा गरिन् । भण्डारीले जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयबाट वि.सं. २०५९ सालमा एसएसी उतीर्ण विद्यार्थीहरूको आर्थिक सयोगमा निर्माण भएको 'स्वर्ण स्मारक स्तम्भ' को अनावरण गरिन् । उनले विद्यालय परिसरमा निर्माण भएको कृषि प्रयोगशालाको पनि उद्घाटन गरिन् । कृषि प्रयोगशालाको उट्घाटन गर्दै राष्ट्रपति भण्डारीले विद्यालयले निर्माण गरेको प्रयोगशाला मार्फत विद्यार्थीहरूले सोचे बमोजिमको लाभ लिन सक्ने बताइन् ।

समारोहमा राष्ट्रपति भण्डारीलाई थाहा नगर प्रमुख लवशेर विष्टले अभिनन्द गरे । अभिनन्दन गदै विद्यालयको तर्फबाट राष्ट्रपतिलाई स्मृतिको चीनो प्रदान गरिएको थियो । स्वर्ण महोत्सव मूलआयोजक समितिका अध्यक्ष एवं विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजीव कुमार स्याङ्ताको सभाध्यक्षतमा भएको कार्यक्रममा उपस्थित सम्पुर्णलाई प्रधानाध्यापक सानोभाई कार्कीले स्वागत गरेका थिए ।

कार्यक्रममा मकवानपुर-२ प्रतिनीधिसभा सदस्य विरोध खतिवडाले रूपचन्द्र विष्ट कुनै बेला प्रधानाध्यापक भएको जनकल्याण मावि यस क्षेत्रको शैक्षिक गन्तव्य बन्नेमा विश्वास व्यक्त गरे । उनले विद्यालयको लागि आफ्नो तर्फबाट सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै विद्यालयको प्रगतीको कामना गरे । कार्यक्रममा प्रदेश सभा सांसद कुमारी मोक्तान, थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लवशेर विष्ट लगायतको विशिष्ट आतिथ्य रहेको थियो ।

यसैबीच जनकल्याण माविबाट २०६७ सालमा एसएलसी दिने विद्याथीहरूले गरिव तथा जहेन्दार विद्यार्थीको लागि ३२ हजार रूपिया सहयोग गरेको अनन्त ढकालले बताए । स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा सप्ताहब्यापी कार्यक्रमको अन्तिम दिन २१ माघमा सप्ताह भरी सञ्चालन गरिएका कार्यक्रममा विभिन्न विधामा प्रथम हुन सफल र उत्कृष्ट ३ विद्यार्थीलाई सम्मान गरिएको छ । सप्ताहब्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत धेरै बिद्यामा प्रथम हुन सफल विद्यालयहरूबाट जनकल्याण मावि प्रथम, बागेश्वरी मावि द्वितीय र बज्रबाराही मावि तृतीय हुन सफल भएका छन । त्यस्तै झाँकी प्रदर्शनबाट जनकल्याण मावि प्रथम, सुन्दरी देबी मावि द्वितीय र झम्केश्वरी मावि तृतीय भएका छन । झाँकी प्रदर्शनबाट प्रथम, द्वितिय र तृतिय भएका विद्यालयलाई नगद सहित कदर पत्रले सम्मान गरिएको छ ।

जन कल्याण मावि स्वर्ण महोत्सव समारोह । ● अनिता विष्ट

राष्ट्पतिबाट तीन शिक्षासेवी सम्मानित

राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीद्वारा तीनजना शिक्षासेवी सम्मानित भएकाछन् ।

थाहानगरको जनकल्याण माविको स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा विद्यालयका संस्थापक अध्यक्ष स्वर्गिय झलकचन्द्र विष्टलाई मरणोपरान्त सम्मान गरिएको छ ।

त्यस्तै विद्यालयका पूर्व प्रधानाध्यापकहरू तुलसी थापा र शिवराज ढकाल राष्ट्रपतिद्वारा सम्मानित भएका हुन् ।

निर्माण ढिलासुस्ती विरुद्ध उपभोक्ता

◆ विकास संवाददाता

दामन डाँडाबास सडक खण्डका सरोकारवाला आम नागरिकले थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लवसेर बिष्ट सामु ज्ञापनपत्र बुझाएका छन । थाहा नगरपालिकाको दोबाटो नागदह जिरो प्वाइन्टदेखि डाँडाबाससम्म सडक निर्माणका लागि एस.एन.आर.टी.पिको लागतमा सिंह एण्ड ब्रदर्श निर्माण कम्पनीले ठेक्का पारी काम सञ्चालन गरिरहेको छ ।

उपभोक्ताहरूले सम्झौता मिति भन्दा धेरै समयसम्म पनि काम सम्पन्न नगरेको कारण आम नागरिकलाई आवत जावतमा र सामान ओसारपसारमा समस्या भएको, काममा गुणस्तर नभएको, दामन डाँडाबासको भुङ्दल खोलामा कजवे निर्माणका लागि २ महिना देखि खनेर बाटो अवरूद्ध गरेको प्रति आक्रोस व्यक्त गरेका छन् । उनीहरूले हालसम्म काम नभएको भुङ्दलदेखि शंखमुलसम्मको सडकमा बालुवा प्रसोधन कम्पनिबाट उत्पन्न पाङो र हिलोको कारण गाडी मोटरसाइकल र एम्बुलेन्स समेत सञ्चालनमा बाधा उत्पन्न भएको, बिरामी लैजान नसकि बिचैमा मृत्युबरण गर्नुपर्ने गम्भिर मानबिय संकट भएको सनदर्भमा निर्माण कम्पनीलाई काममा ढिला सुस्ती नगर्न उपभोक्ताको समुहले अनुरोध गर्दा प्राबिधिक समस्या देखाउने र उल्तै जे सक्सछ त्यही गर भनेर धम्क्याएको लगायतका कारणहरू सहित ज्ञापनपत्र बुझाउदै ध्यानाकर्षण गराएका हुन । स्थानीय उपभोत्तः हरिकृष्ण कार्कीको नेतृत्वको टोलीले नगर प्रमुखको ध्यानाकर्षण गराएको हो ।

ज्ञापनपत्र बुझ्दै थाहा नगरपालिकाका नगरप्रमुख बिष्टले यथासक्य समस्या समाधान गराउने तर्फ आफू लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

पूर्व विद्यार्थीको सहयोगमा 'स्वर्ण स्मारक' निर्माण

बाँकी पृष्ठ ४

JolQmut 36gf btf{;DaGwL h?/L ;'rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0f{rf}, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;'rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

सम्पादकीय

स्थानीय सरकारलाई सेवामुखी बनाऊ

मुलुकमा लामो संघर्षबाट प्राप्त उपलब्धि संस्थागत हुने क्रममा छ। अब एकात्मक केन्द्रीकृत राज्यको स्वरुप खारेज गर्दै शुरु भएको राज्य पुनर्संरचनाको प्रक्रिया अझै पूरा भएको छैन। यद्यपि अब त्यो पूरा हुने चरणमै छ । स्थानीय, प्रदेश तथा संघीय निर्वाचन पश्चात शासकीय संयन्त्रहरु आकार लिने क्रममै छन्। राज्यशक्तिको केन्द्रीकरण यथार्थमा स्थानीय तहसम्म विकेन्द्रीत हुने क्रममा छ। स्थानीय तहको निर्वाचनका बेला सबैको जिब्रोमै झुण्डिएको एउटा वाक्य थियो–'गाउँ गाउँमा सिंहदरबार।' यसको अर्थ आम नागरिकले राज्यप्रदत्त सेवा सुविधा लिन सिंहदरबार धाइराख्नुपर्दैन । सिंहदरवारले आजसम्म नचिनेको दूरदराजको नागरिकलाई अब गाउँमै आइपुगेको 'सिंहदरवार'ले सजिलै चिन्नेछ भन्ने थियो। गाउँमा सिंहदरवार आइपुगेपछि राज्यले निर्वाह गर्ने अभिभावकीय जिम्मेवारी ती सबै नागरिकसम्म पुग्नेछ जो आजसम्म 'अनागरिक' बन्न बाध्य थिए। आम नागरिकको यस्तो आशा अपेक्षा सुन्दा सरल, मीठो लाग्ने सिंहदरवार विकेन्द्रीकरणको प्रतिकात्मक अभिव्यक्ति थियो। यतिबेला प्रदेश संरचना बनिसकेको भए पनि स्थानीय तहले काम शुरु गरेको सात महिना बढी भइसकेको छ। यसबीचमा आम नागरिकले हिजो र आजमा के सकारात्मक परिवर्तन महसुस गरेका छन् त ? यी कुरा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुले बुझ्नैपर्ने कुरा हुन्।

हाम्रो संविधानले स्थानीय तहलाई निकै बलियो बनाएको छ। कानून बनाउनेदेखि कर उठाउने र न्याय सम्पादनलगायतको अधिकार स्थानीय तहमा पुगेको छ। अहिलेसम्म काम गरिरहेका विषयगत सरकारी कार्यालयका कामकाजहरु स्थानीय तहमार्फत हुने भनिएको छ। धेरै हदसम्म यसै वर्षदेखि नै विषयगत कार्यालयको जिम्मेवारी स्थानीय तहमा गएको छ। नागरिकको तहबाट हेर्दा के साँच्चिकै स्थानीय तहलाई सम्बद्ध स्थानका नागरिकले आफ्नो सिंहदरवारको रुपमा महसुस गर्न सकेका छन् त ? शुरुवाती चरणमै सही समीक्षा गरेर अघि बढ्न सकियो भने मात्रै राज्य पुनर्संरचनाको उपलब्धि नागरिकसम्म पुग्ने हो अन्यथा एउटा सिंहदरवारको ठाउँमा सयौं सिंहदरवार राखेर नागरिकको ढाड सेक्ने काम मात्रै हुन जानेछ। आम नागरिकका तर्फबाट भन्नुपर्दा स्थानीय तहमा निर्वाचित प्रतिनिधि आएपछि कर्मचारीको नेतृत्वमा भएका काम भन्दा जनताले फरक अनुभूति गर्ने खास काम भएको देखिँदैन। बरु पहिले प्राप्त गरिरहेको सेवा अवरुद्ध भएको गुनासो सुनिन थालेका छन्। यसको अर्थ हिजो कर्मचारीले गरेको बरु ठीक थियो अहिले जनप्रतिनिधि आएर केही गरेनन् भन्ने होइन । तर निर्वाचित जनप्रतिनिधि आएपछि अपेक्षित उपलब्धि अनुभूति हुन सकिरहेको छैन भन्ने मात्र हो। यसो हुनुको पछाडि विषयगत दक्षता र समन्वयकारी भूमिका कमजोर हुनु नै हो।

स्थानीय सरकार र नेपाल सरकारका शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, वन वातावरणलगायत विषयगत कार्यालयबीच समन्वय नहुँदा अरु थुप्रै काम प्रभावित भइरहेको गुनासो सुनिन थालेको छ। निर्वाचन जित्दैमा सबै विषयगत ज्ञान स्वतः जानेर काम गर्ने भन्ने पनि हुँदैन। निर्वाचित जनप्रतिनिधिले यो कुरालाई मनन गर्न नसक्दा पनि कतिपय नागरिकले दुःख पाउने गरेका छन्। स्थानीय तहबाट प्रवाह हुने सेवालाई सहज, न्यायिक र नागरिकमैत्री बनाउन स्थानीय तहमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिले बेलैमा ध्यान दिनुपर्छ।

yfxf gu/kflnsfsf]zv/sf[sfp06/af6 lbjfa; ;]f

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभञ्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTj Kf0f{6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

ट्राफिक व्यवस्थापनमा "स्थानीय सरकार"

✍ /d]z l3ld/]

दैनिकजसो विभिन्न ठाउँमा दुई पाङ्ग्रे वा चार पाङ्ग्रे सवारी साधनले किचेर मानिसहरु मरेको सुन्ने र देख्ने गरिएको छ । घटना प्रहरी समाचारमा आउँछ र जान्छ । निर्दोष मानिसको व्यर्थमै ज्यान गएको घटनामा राज्य र समाजको कुनै संवेदनशीलता देखिंदैन । नेपाल प्रहरीको तथ्यांकअनुसार औसत दैनिक ५ जनाको सडक र सवारी दुर्घटनामा मृत्यु हुने गरेको छ । अधिकांशतः दुर्घटना र क्षतिको कारण सवारी चालकबाट हुने ट्राफिक नियम उल्लंघन हुन् । नियम उल्लंघनकर्ताबाट ज्यान जोगाउन अन्य चालक र पैदलयात्री आफैं सतर्क भएका कारण क्षतिको मात्रा कम भएको हो ।

दुर्घटना रोक्ने र दुर्घटना भए पनि क्षति कम गर्ने सबैभन्दा भरपर्दो उपाय गति सीमाको पालना हो । सडक विभागले सडकको चौडाइ, सडक पेटी भए/नभएको अवस्था, मानव बस्ती रहे/नरहेको, बजार स्कुल रहे/नरहेको आधारमा १५ किमि देखि ६० किमि प्रतिघन्टा गति सीमा तोकेको छ । विकसित मुलुकमा सामान्यतया राजमार्गमा गति सीमा ११० किमि तोकिएको हुन्छ । विश्वमा अधिकतम गति अनुमति दिइएको ठाउँ बुल्गेरिया र पोल्यान्डका केही सडक हुन् । त्यहाँ गति सीमा १४० किमि छ । त्यस्तै, अमेरिकाको टेक्सासको एउटा ६४ किमि लामो सडकमा १३७ किमि गति सीमा दिइएको छ ।

विकसित देशमा पनि सबै सडकमा उच्च गति सीमाको सुविधा हुँदैन । बजार र बस्तीमा गति कम राखिएको हुन्छ । सबै सडकमा सडक पेटीको व्यवस्था हुँदैन । सहरी क्षेत्रमा सडक पेटी हुन्छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा सडक पेटी हुँदैनन् । सडकलाई सुरक्षित र सबैले समान अधिकार उपयोग गर्न सक्ने बनाइएका हुन्छन् । यसका लागि पूर्वाधार, गति सीमा र ट्राफिक नियमको समुचित प्रयोग गरिन्छ ।

नेपालमा एउटै लेनमा साइकल, मोटरसाइकल, ट्याक्टर, कार, बस गुड्ने हुँदा उच्च गति सीमा कायम गर्न सक्ने अवस्था छैन । कोटेश्वर सूर्य विनायक तीन/तीन लेनको एकतर्फी सडक र सडक पेटी छुट्दै छ । त्यहाँ ६० किमिको गति सीमा तोकिएको छ । तर दुई तर्फी गरेर दुई लेन मात्र भएका सडकमा समेत ६० को सीमा नाघेर व्यस्त समयमा सवारी हाँकेको जहींतहीं देखिन्छ । उनीहरूबाट डराएर अरूले बाटो खाली गरिदिन्छन् । नत्र उनीहरूका कारण अहिलेभन्दा कयौं गुणा बढी दुर्घटना हुन्थे ।

स्कुल पढ्ने ससाना विद्यार्थीहरूलाई सडक नियमबारे राम्रो ज्ञान छ तर उनीहरु सडकमा एक्लै यात्रा गर्न सक्दैनन् । चालकहरु जेब्रा क्रसिङमा गाडी रोक्दैनन् । गाडीहरूले चर्को हर्न बजाउँदा सानी नानीहरु तर्सिन्छन् । सडकमा गाडी तीव्र गतिमा आउने हुँदा खाली सडकबाट पनि बाटो काट्न सक्दैनन् । खाली बाटो काट्दा काट्दै निकै परको गाडी आइपुग्छ तर ब्रेक लगाउँदैन । ज्येष्ठ नागरिक, अशक्तहरूका लागि पनि सडक त्यस्तै प्रतिकूल रहेको छ । बस्ती बीचका साना सडक, ग्रामीण सडक, टोलका सडकहरूमा पहिलो प्राथमिकता पैदलयात्रीको हो । तर सबै सडकमा चर्को हर्न बजाएर बाटो खाली गराउँदै कुदाउनेको राज देखिन्छ । गति सीमा व्यावहारिक र वैज्ञानिक नभए सच्याउनुपर्दछ तर भएको सीमा कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । गति सीमा उल्लंघनले दुर्घटना भई धनजनको क्षति भएको मात्र होइन, मानव अधिकारको गम्भीर उल्लंघन गरेको छ । नियम पालना गरेर सवारी चलाउनेहरु अन्यायमा परेका छन् । बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त र अपांग अरूको सहारा नलिई सडक

> तीव्र गतिमा कुद्नेहरूले बाटो खाली गराउन चर्को र लामो हर्न बजाउने हुँदा भित्री बस्तीसम्म ध्वनि प्रदूषण व्याप्त छ । निजी कार र मोटरसाइकलको संख्या टोल टोलमा बढेको छ । घर निर्माण गर्ने क्रम देशभरि नै बढेको हुनाले टोलटोलमा नदीजन्य निर्माण सामग्री ढुवानी गर्ने ट्रिपर र ट्रक तीव्र गतिमा कुद्ने गर्दछन् । सडकको क्षमताभन्दा बढी भार बोक्ने र तीव्र गतिमा कुदाउने हुँदा सडक भत्कने र खाल्डाखुल्डी पर्ने गरेका छन् । टाढैबाट ट्रिपर आएको देखेपछि बाटो छोडेर भाग्नुपर्ने तथा साना सवारी साधनहरु साइड लगाएर रोकिनुपर्ने अवस्था छ ।

● ● ● ● ● ●

छेउबाट हिंड्न पाएका छैनन् । उनीहरूलाई सहारा दिनुपर्दा अर्को सक्रिय उमेर समूहको व्यक्तिको समय त्यत्तिकै बर्बाद भइरहेको छ ।

विकासको नाममा देशभर समथर स्थानमा सडक सञ्जाल बिछ्याइएको छ । तीव्र गतिमा गाडी गुडाइएका कारण ती सडक धुलाम्य भएर वरिपरि निवासी, बटुवा, अन्य सवारी साधनभित्रका यात्री पीडित बन्ने गरेका छन् । भित्री सडक, गाउँटोलमा अभिभावकले बच्चाबच्ची निर्धक्क छोड्न सक्दैनन् । त्यस्ता सडक छेउछाउ पनि केटाकेटी खेल्न र हिंडडुल गर्न नसक्ने अवस्था भएपछि अभिभावकले

> विकसित देशमा पनि सबै सडकमा उच्च गति सीमाको सुविधा हुँदैन । बजार र बस्तीमा गति कम राखिएको हुन्छ । सबै सडकमा सडक पेटीको व्यवस्था हुँदैन । सहरी क्षेत्रमा सडक पेटी हुन्छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा सडक पेटी हुँदैनन् । सडकलाई सुरक्षित र सबैले समान अधिकार उपयोग गर्न सक्ने बनाइएका हुन्छन् । यसका लागि पूर्वाधार, गति सीमा र ट्राफिक नियमको समुचित प्रयोग गरिन्छ ।

अनावश्यकमा समय खर्च गर्नुपरेको छ । तीव्र गतिमा कुद्नेहरूले बाटो खाली गराउन चर्को र लामो हर्न बजाउने हुँदा भित्री बस्तीसम्म ध्वनि प्रदूषण व्याप्त छ । निजी कार र मोटरसाइकलको संख्या टोल टोलमा बढेको छ । घर निर्माण गर्ने क्रम देशभरि नै बढेको हुनाले टोलटोलमा नदीजन्य निर्माण सामग्री ढुवानी गर्ने ट्रिपर र ट्रक तीव्र गतिमा कुद्ने गर्दछन् । सडकको क्षमताभन्दा बढी भार बोक्ने र तीव्र गतिमा कुदाउने हुँदा सडक भत्कने र खाल्डाखुल्डी पर्ने गरेका छन् । टाढैबाट ट्रिपर आएको देखेपछि बाटो छोडेर भाग्नुपर्ने तथा साना सवारी साधनहरु साइड लगाएर रोकिनुपर्ने अवस्था छ ।

दुई पाङ्ग्रेदेखि चार पाङ्ग्रेसम्म दादागिरी देखाएर चलाउनेहरूलाई कार बाही गर्नैपर्दछ । यसबाट सडक सुरक्षित, समाज सभ्य, ध्वनि र वायु प्रदूषण नियन्त्रण हुन्छ । ट्राफिक प्रहरीले मात्र कारबाही गरेर गति सीमा पालना गराउन सकिंदैन । यसमा ७५३ स्थानीय तहले पहल कदमी लिनुपर्दछ । चेतनाको अभावमा पनि गति सीमा उल्लंघन भइरहेको हुन्छ । उदाहरणको लागि कुनै टोलमा बालबालिकालाई मोटरसाइकलले झन्डै ठक्कर दिएको घटनामा यस्तो भनाइ सुनिन्छ, 'बाइकले ब्रेक लगाएर बचायो, कसको बच्चा हो यसरी सडकमा छोड्ने ? कति गैरजिम्मेवार अभिभावक हो ?

सवारी साधन गुड्न मिल्ने सडक बनेपछि त्यहाँ सवारी साधनले पहिलो प्राथमिकता पाउँछ भन्ने गलत बुझाई धेरै मानिसमा व्याप्त छ । टोल बस्तीका एक लेनका सडकमा पहिलो प्राथमिकता पैदलयात्रीको हो, त्यहाँ सवारी रोकेर बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्तलाई पास हुन दिनुपर्दछ । सवारी साधन र पैदलयात्रीका लागि लेन नछुट्याएका सडक साझा हुन्, दुवैको उत्तिकै अधिकार हुन्छ । छिटो पुग्न सडकमा मात्र कम समय खर्चिने होइन, अन्य उपायबाट समयको बचत गर्नुपर्दछ । यस्ता विषयमा स्थानीय तहहरूले सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ । सबै सडकमा गति सीमाको सूचना बोर्ड राख्नुपर्दछ ।

अटेर गर्नेलाई निर्ममतापूर्वक स्थानीय सरकारले नै कारबाही गर्नुपर्दछ । सडकको गुणस्तर बढाउने कार्य पनि गर्दै जानुपर्दछ । तर अहिलेलाई सडकको गुणस्तर जस्तो छ, त्यही अनुकूल गति सीमा कायम गरेर लागु गराउनुपर्दछ । टोल टोलबाटै नियम पालनाको अभियान सञ्चालन गर्ने हो भने कार्यान्वयन पनि प्रभावकारी हुन्छ ।

नियमको पालना दिगो पनि हुन्छ । स्थानीय तहले राम्रो कामको सुरुवात यसै अभियानमा गरून् र आफ्नो समाजलाई सुरक्षित, अनुशासित, सभ्य, बालमैत्री र ज्येष्ठ नागरिक मैत्री बनाऊन् भन्ने अपेक्षा गरौं ।

विद्युत् उत्पादनको अधिकार पनि

स्थानीय तहलाई दिइँदै

सरकारले एक मेगावाट क्षमतासम्मका आयोजना स्थानीय तहले नै निर्माण गर्ने गरी प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । ऊर्जा मन्त्रालयले 'स्थानीय ऊर्जा विकाससम्बन्धी निर्देशिका, २०७४' मार्फत स्थानीय तहलाई एक मेगावाट सम्मको आयोजना निर्माण गर्न दिने र अनुमतिसम्म जारी गर्ने गरी प्रक्रिया अगाडि बढाएको हो । स्थानीय तहले विद्युत् उत्पादन सर्वेक्षणका लागि दरखास्त दिंदा प्रवर्द्धनात्कले २ लाख ५० हजार का दरले २ वर्षका लागि एकमुष्ट रूपमा ५ लाख तिर्नुपर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छ ।

परामर्शदातामार्फत तयार पारेको आयोजना सम्बन्धी प्रतिवेदनसमेत अब स्थानीय तहबाटै स्वीकृति गर्ने तथा लागू गर्न सकिने प्रावधान निर्देशिकामा उल्लेख गरिएको छ । स्थानीय तहले विद्युत् उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणको सर्वेक्षणको अनुमतिपत्रको अवधि तीन वर्षको हुने गरी प्रवर्द्धकलाई दिन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । प्रवर्द्धकलाई पहिलो पटक त्यस्तो सर्वेक्षणको अनुमति दिंदा दुई वर्षको भन्दा कम हुने गरी दिन भने नमिल्ने व्यवस्था गरिएको छ । नवीकरणबापत थप एक वर्ष त्यस्तो अनुमति दिन सकिनेछ । अनुमतिपत्रको नवीकरण गर्ने प्रयोजनका लागि आयोजनाको पछिल्लो अवधिको कार्य प्रगतिलाई मुख्य आधार मान्ने यस्तै विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र लिँदा दरखास्तसाथ १ लाख अनुमतिपत्र दस्तुर बुझाउनु पर्ने व्यवस्था समेत निर्देशिकामा गरिएको छ । त्यसका लागि वित्तीय व्यवस्थासम्बन्धी विवरण, घर जग्गाको उपयोग वा परियोजनाका लागि स्थायी वा अस्थायी तवरबाट उपयोग वा प्राप्तिका लागि चाहिने आवश्यक जग्गाको लगत राख्नुपर्नेछ ।

यस्तै आवश्यकतानुसार स्वीकृत वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन, प्रवर्द्धक कम्पनीसँग सम्बन्धित कागजात, विद्युत् खरिद बिक्रीको सम्झौता वा जडान सम्झौता, ग्रिडमा आबद्ध नगरी ग्रामीण विद्युतीकरण गर्ने भएमा विद्युतीकरण हुने क्षेत्र तथा ग्राहकको विवरण पनि उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

निर्माण कार्यको विस्तृत तालिका, आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन र नक्सा, अद्यावधिक शेयर लगतको विवरण र सोको विद्युतीय प्रति, वित्तीय व्यवस्थासम्बन्धी कागजात पनि प्रवर्द्धकले स्थानीय तहमा नै पेश गर्नुपर्नेछ । आयोजनामा हुने स्वपूँजी र ऋणको लगानी अनुपात खुल्ने विवरण पनि पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहमा नै आफूलाई आवश्यक पर्ने विद्युत् उत्पादनका लागि सहज व्यवस्था गर्ने ध्येयका साथ कार्यविधि तयार पारिएको ऊर्जा मन्त्रालयको भनाइ छ ।

स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न गराउने र आर्थिक गतिविधिमा समेत संलग्न गराउने लक्ष्यका साथ निर्देशिका ल्याइएको ऊर्जा मन्त्रालयका प्रवक्ता दिनेश घिमिरेले जानकारी दिए । निर्देशिकाले प्रवर्द्धकको माग औचित्यताका आधारमा एकै पटक विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको अनुमतिपत्र दिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ । उत्पादनको अनुमतिपत्र जारी भएको तीन वर्षभित्र आयोजना निर्माण सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । सो अवधिमा निर्माण शुरू नभएको पाइएमा उत्पादनको अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्ने व्यवस्थासमेत गरिएको छ । विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्रको अवधि ३५ वर्ष रहने सो अवधि समाप्त भएपछि आयोजना चालू अवस्थामा नै नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्ने र रोयल्टी स्थानीय सरकारले तोकिए बमोजिम तिर्नुपर्ने निर्देशिकामा उल्लेख छ । देशभर हाल ७५३ स्थानीय तह रहेका छन् ।

नेपालमै डढुवा नलाग्ने आलुको बीऊ

नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् (नार्क) ले नेपालमा पहिलो पटक आलुको जात विकास गरेको छ । अरु जातका बीउलाई क्रस गरेर नयाँ जातको आलुको बीउको विकास गरिएको राष्ट्रिय आलुबाली अनुसन्धान कार्यक्रमका वैज्ञानिक सञ्जीव गौतमले बताए ।

यसअघि अन्य मुलुकबाट ल्याइएका जात प्रयोगशालामा परीक्षण गरेर राम्रो नतिजा आए कार्यालयले किसानका लागि सिफरिस गर्दथ्यो । यस पटक भने क्रस गरेर नयाँ जातकै रुपमा विकास गरिएको हो । उनले भने, 'हामीले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, बीउ उत्पादक समूह, सहकारी हुँदै किसानसम्म बीउ पठाउँछौं ।'

कार्यक्रमले नयाँ बीउलाई बीउ गुणस्तर जाँच केन्द्रमा पठाएको छ । केन्द्रले त्यसलाई स्वीकार गरेपछि वितरणका लागि सिफारिस गरिने गौतमले बताए । डढुवा र अरूैजेरू नलाग्ने खालको आलुको जात विकास गरिएको जानकारी दिंदै उनले भने, 'आलुमा लाग्ने रोग कम हुँदा किसानले राम्रो आम्दानी

गर्न सक्नेछन् ।'

कार्यक्रमले अहिलेसम्म १० जातका आलुको बीउ किसानलाई वितरण गरेको छ । फरक ठाउँको हावापानी र मौसमअनुसार ती बीउ रोप्दा किसानले राम्रो उत्पादन लिनसक्छन् । पछिल्लो समयमा डढुवा नलाग्ने जात नै कार्यालयले सिफारिस गरिरहेको छ । आलु उत्पादन हुने क्षेत्रफलका हिसाबले नेपालको पाँचौं र उत्पादकत्वका हिसाबले पहिलो बाली हो । नेपालका अधिकांश जिल्लामा आलुको खेती हुने गरेको छ ।

कृषि कर्जाको ब्याजदर महँगियो

पाँच प्रतिशतमा कृषि कर्जा पाइरहेकाहरूले अब भने बढि ब्याज तिर्नु पर्ने भएको छ। बैंकहरूले स्थिर ब्याज दरमा ऋण दिन नसकिने भन्दै बारम्बार गुनासो गर्न थालेपछि राष्ट्र बैंकको सिफारिसमा अर्थमन्त्रालयले ब्याज बृद्धिको स्वीकृति दिएको हो। अहिलेको ब्यवस्था अनुसार कृषि कर्जाको ब्याज दर १० प्रतिशत छ। यसमा पाँच प्रतिशत अनुदान सरकारले दिन्छ। त्यही भएर कृषि कर्जा लिनेले पाँच प्रतिशत मात्र ब्याज बुझाए हुन्छ।

अब भने ब्याज दर १० प्रतिशत मात्र हुँदैन। बैंकहरूले आधार दरभन्दा केही बढिमा ऋणको ब्याज दर तोक्न पाउँछन्। यसो हुँदा १३ प्रतिशत कृषि कर्जाको ब्याज तोकिए सरकारले पाँच प्रतिशत अनुदान दिन्छ, बाँकी ८ प्रतिशत ब्याज दर कृषि कर्जा लिनेले तिर्नु पर्छ। 'अहिले ब्याज दर स्थिर १० प्रतिशत थियो। यसमा सरकारको अनुदान पाँच प्रतिशत र हन्थ्यो' राष्ट्र बैंकका डेपुटी गभर्नर चिन्तामणि शिवाकोटीले भने, 'अब अनुदान यथावत रहन्छ तर ब्याज दर भने स्थिर हुँदैन।'

"विषादीको जथाभावी प्रयोग रोक"-सर्वोच्च

तरकारीमा जथाभावी विषादी हाल्ने र त्यस्ता तरकारी तत्काल बजारमा पठाउने कार्यमा रोक लगाउन आवश्यक पहल गर्न सर्वोच्च अदालतले सरकारलाई आदेश दिएको छ ।

न्यायाधीशहरु पुरूषोत्तम भण्डारी र बमकुमार श्रेष्ठको संयुक्त इजलाशले त्यस्तो कार्यमा रोक लगाउन आवश्यक प्रक्रिया थाल्न सरकारलाई परमादेशलगायतको आदेश दिएको हो । अधिवक्ता तुलसी सिम्खडाले सर्वोच्च अदालतमा दिएको रीट निवेदनमा सरकारले त्यस्तो आदेश दिएको हो । रीटमा तरकारीमा विषादी प्रयोग गरी किसान तथा व्यापारीले तत्काल बजारमा लाने प्रचलनका कारण मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर परेको उल्लेख गर्दै त्यसलाई रोक लगाउन माग गरिएको थियो । रीट निवेदनमा उपभोक्ताले उल्लेख्य रकम खर्च गरेर पनि स्वस्थकर तरकारी उपभोग गर्न नपाएको उल्लेख छ । सर्वोच्चले स्वस्थकर सर्वसाधारणले तरकारी उपभोग गर्न पाऊन् भनी सरकारले निरन्तर अनुगमन र विद्यमान कानून लागू गर्नुपर्ने पनि स्पष्ट पारेको छ । आदेशमा उपभोक्तालाई सहज रुपमा विषादीरहित तरकारी पाउनुपर्ने वातावरण बनाउन आवश्यक भएको पनि उल्लेख छ ।

तरकारीमा भएका विषादीका कारण मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर परी घातक रोग लाग्ने गरेको चिकित्सकहरूले औंल्याउँदै आए पनि त्यसको

नेपालको संविधानबमोजिम स्वस्थकर खाना खान पाउनु नेपाली नागरिकको मौलिक हक भएको उल्लेख गर्दै रीटमा सरकारले यस्तो मौलिक हकविरुद्ध गरेको आरोप लगाइएको छ ।

नियन्त्रणका लागि सरकारले ध्यान दिएको पाइएको छैन । नेपालमा जथाभावी कीटनाशक औषधि प्रयोग गर्नबाट रोक लगाउने कार्य सरकारको भएको उल्लेख गर्दै रीट निवेदनमा सरकार आफ्नो कार्यबाट विमुख भएको पनि उल्लेख छ । नेपालको संविधानबमोजिम स्वस्थकर खाना खान पाउनु नेपाली नागरिकको मौलिक हक भएको उल्लेख गर्दै रीटमा सरकारले यस्तो मौलिक हकविरूद्ध गरेको आरोप लगाइएको छ ।

उपभोक्ता अधिकार ऐन, २०५४ को विभिन्न प्रावधानमा पनि उपभोक्ताले विषादीरहित खाना खान पाउने अधिकार भएको उल्लेख गर्दै रीटमा उक्त प्रावधान लागू गराउन पनि सरकारले वास्ता नगरेको उल्लेख गरिएको छ । कीटनाशक विषादी ऐन, २०४८ मा पनि विषादीको आयात/निर्यातबारे स्पष्ट व्यवस्था भए पनि सोबमोजिम नगरी जथाभावी खरीद गर्ने गरिएको रीट निवेदकको दाबी छ । सो कानूनमा विषादी छर्केको निश्चित समयसम्म सम्बन्धित फसल उपभोक्तासामु लैजान निषेध गरिए पनि लागू नभएको उल्लेख छ ।

सर्वोच्च अदालतले यस्ता कानून लागू गराउने जिम्मेवारी सरकारको भएको उल्लेख गर्दै ती ऐनमा भएका प्रावधान कडाइका साथ कार्यान्वयनमा ल्याउन सम्बन्धित सरकारी निकायलाई आदेश दिएको छ । कीटनाशक औषधिका कारण नेपाली माटोको उत्पादन क्षमतामा ह्रास आइरहेकोबारे विभिन्न तथ्यबाट पुष्टि भइरहेको पनि रीट निवेदकले सर्वोच्च अदालतलाई जानकारी गराएका थिए । सर्वोच्च अदालले दिएको सो आदेशको पूर्णपाठ आउन भने केही समय लाग्ने सम्बन्धित इजलाश अधिकृत टेकनाथ गौतमले जानकारी दिए ।

अघिसर्दै स्थानीय सरकार

विव्यस विघटन, जनप्रतिनीधि अध्यक्ष

सूर्यविनायक नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयका ब्यवस्थापन समिति भंग गर्ने निर्णय गरेको छ । माध्यमिक तह सम्मको शिक्षाका अधिकार स्थानीय सरकार मातहत भएसँगै विद्यालय ब्यवस्थापनमा चुस्तता ल्याउन उक्त निर्णय गरिएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

गत पुस २८ गते बसेको नगर सभाले पारित गरेको शिक्षा नियमावलीमा सम्बन्धित वडाका अध्यक्ष वा सदस्य मध्येबाट विद्यालय ब्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष हुने ब्यवस्था छ । सोही प्रावधान अनुसार नगरपालिकाले विद्यालय ब्यवस्थापन समिति भंग गर्ने निर्णय गरेको हो । 'आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका सबै सामुदायिक विद्यालयलाई नगरपालिकाले नियमावलीमा भएको प्रावधान अनुसार विद्यालय व्यवस्थापन समिति पुर्नगठन तथा विद्यालय स्तरमा गर्नु पर्ने अन्य व्यवस्थाहरू तत्काल कार्यान्वयन गर्न' भन्दै गत आईतबार पत्राचार गरेको छ ।

नगर भित्र ५६ वटा निजी र ४० वटा सामुदायिक विद्यालय छन् । नगरपालिकाको उक्त निर्णय सँगै अब ती सबै सामुदायिक विद्यालयमा नयाँ ब्यवस्थापन समिति गठनको प्रकृया शुरू हुने प्रशासकीय अधिकृत चिरञ्जिवी तिम्सिनाले बताए ।

'संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले गरेको ब्यवस्था अनुसार उक्त निर्णय गरिएको हो' उनले भने, 'जनप्रतिनिधिको नेतृत्वमा सामुदायिक विद्यालय भए भने सुधार सम्भव हुने नगर सभाको निष्कर्ष अनुसार निर्णय भएको हो ।' स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको परिच्छेद ३ को उपदफा २ खण्ड ज को सात नम्बर बुँदामा विद्यालय ब्यवस्थापन समिति गठन तथा ब्यवस्थापनको ब्यवस्था गरिएको छ । संविधानको भावना अनुसार संविधान कार्यान्वयन गर्न पालिकाले काम शुरू गरेको तिम्सिनाले दावी गरे ।

'अधिकार लेखेर मात्रै हुँदैन कार्यान्वयन गर्नु पर्छ भन्ने मान्यतामा नगर सभाले निर्णय गरेको हो' उनले भने 'बाहिर बसेर हेर्ने मात्रै हैन संलग्न भएरै सार्वजनिक शिक्षा सुधार सम्भव छ भन्ने सोचले नगरपालिका अघि बढेको छ ।'

संविधानले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा सञ्चालन तथा ब्यवस्थापनको जिम्मेवारी सहितको अधिकार स्थानीय सरकारमा ब्यवस्था गरे पनि विद्यालय ब्यवस्थापन समिति तथा शिक्षकका संघ संगठनले विरोध गर्दै आएका छन् । उनीहरूको विरोधलाई विज्ञहरूले नियमनमा बस्न नचाहने 'दाउ' का रूपमा विश्लेषण गर्दै आएका छन् ।

यस अघि सिन्धुपाल्चोकको सुनकोशी गाउँपालिकाले ब्यवस्थापन समिति भंग गरेको विरूद्धमा परेको रिट उपर फैसला गर्दै अदालतले अन्तरिम आदेश निष्कृय गरिदिएको थियो । गत ३ माघमा उच्च अदालत पाटनका न्यायाधिस केशवराज जोशी र कृष्ण कमल अधिकारीको संयुक्त इजलासले पुस २० मा जारी भई २६ मा निरन्तरता दिईएको अन्तरिम आदेश निष्कृय गरिदिएको थियो ।

यो संगै अब विद्यालय ब्यवस्थापन समिति भंग गरेर नयाँ गठन गर्न स्थानीय सरकारलाई सहज भएको छ । सोही नजिरका आधारमा सूर्यविनायक नगरपालिकाले कार्य अघि बढाएको हो ।

स्थानीय समाचारका लागि सँधै क्लिक गर्नुहोस्
www.bikaskhabar.com
मोबाइलमै पनि आउँछ...

को-को बन्दैछन् संसदिय दलको नेता ?

देशकै सबैभन्दा ठूलो प्रदेश ३ को प्रदेशसभामा आठ दलको प्रतिनिधित्व छ । ११० सदस्यीय प्रदेशसभामा ५८ सिट जितेको एमाले बहुमत सहित पहिलो दल हो । २३ सिट सहित माओवादी दोस्रो र २१ सिटसहित कांग्रेस तेस्रो दल हो । चौथो दलको हैसियतमा ३ सिटसहित विवेकशील साझा पार्टी उपस्थित छ । सो दलको तर्फबाट पहिलो बैठकमा रमेश पौडेलले सम्बोधन गरे । पाँचौ दलको हैसियतमा २ सिट सहित नेपाल मजदूर

माओवादीले शालिकराम जमरकट्टेललाई संसदीय दलको नेता चुनिसकेको छ । अन्य दलले नेता चुनेका छैनन् ।

किसान पार्टी छ । अन्य राप्रपा प्रजातान्त्रिक, राप्रपा र नयाँ शक्तिको एकरएक सिट छ । आठ दलमध्ये माओवादीले शालिकराम जमरकट्टेललाई संसदीय दलको नेता चुनिसकेको छ । अन्य दलले नेता चुनेका छैनन् । मुख्यमन्त्रीसहित सरकारको नेतृत्व गर्ने हैसियतमा रहेको एमालेबाट पहिलो बैठकमा पार्टी उपाध्यक्ष तथा प्रदेश संयोजकसमेतको हैसियतका कारण अष्टलक्ष्मी शाक्यले सम्बोधन गरे पनि उनलाई दलको नेता बन्न चुनौती छ ।

वाम गठबन्धनको सरकारमा माओवादी पनि सामेल हुने भएपछि तेस्रो दल कांग्रेसले प्रमुख विपक्षी दलको हैसियत पाउनेछ । कांग्रेसबाट संसदीय दलको नेता इन्द्र बानियानै हुने सम्भावना छ । किनकी उनी यसअघि केन्द्रीय सांसद र राज्यमन्त्री भइसकेका नेता हुन् ।

चौथो दल विवेकशी साझाबाट संसदीय दलको नेता पौडेलनै बन्ने सम्भावना देखिएको छ भने दुई सिट सहितको पाँचौ दल नेमकिपाबाट सुरेन्द्र गोसाई दलको नेता बन्ने सम्भावना छ ।

३ नम्बर प्रदेशसभामा भेटिए

पूर्वमन्त्रीदेखि वडाध्यक्षसम्म

देशको सबैभन्दा ठूलो प्रदेशसभामा सबैभन्दा धेरै अनुभवी र जनप्रतिनिधि भएर लामो समय काम गरेका नेताहरू देखिएका छन् । प्रदेश ३ को पहिलो प्रदेशसभा बैठकमा पूर्वमन्त्रीदेखि पूर्वमेयर, सभापति र गाविस अध्यक्षसम्मको अनुभव बोकेका सांसदहरू देखिए । प्रदेश ३ को प्रदेशसभामा चारजना त पूर्वमन्त्री छन् । अष्टलक्ष्मी शाक्य र राजेन्द्र पाण्डे पूर्वमन्त्री हुन् भने इन्द्र बानियाँ र राधिका तामाङ पूर्वराज्यमन्त्री हुन् । पूर्व सांसद करीब एक दर्जन छन् ।

ol xg\k'|dGql / ;f+bx?

दुई पटक मन्त्री भइसकेकी एमाले उपाध्यक्ष अष्टलक्ष्मी शाक्य एक पटक राष्ट्रियसभा, एकपटक प्रतिनिधिसभा र एकपटक संविधानसभा सदस्य भइसकेकी वरिष्ठ नेतृ हुन् । उनी मुख्यमन्त्रीको प्रतिस्पर्धामा छिन् ।

त्यस्तै एमालेकै अर्का नेता राजेन्द्र पाण्डे संसदीय र जनप्रतिनिधिको मोर्चामा सबैभन्दा अनुभवी नेता हुन् । एकपटक मन्त्री भइसकेका पाण्डे पाँच पटक सांसद र एमाले संसदीय दलको प्रमुख सचेतक समेत भइसकेका नेता हुन् । पन्चायतकालमै जिल्ला पन्चायत उपसभापति भएका पाण्डे पनि मुख्यमन्त्रीका प्रत्याशी हुन् ।

वामगठबन्धनको प्रदेश सरकार बन्दा प्रमुख विपक्षी दलको नेता बन्दै गरेका इन्द्र बानियाँ पनि पूर्वराज्यमन्त्री हुन् । दोस्रो संविधानसभामा मकवानपुर १ बाट चुनाव जितेका बानियाँ पनि अनुभवी नेता भइसकेका छन् । कांग्रेसबाटै गीता वाग्ले पनि पूर्वसांसद हुन् । एमालेका पोलिटव्यूरो सदस्य पशुपति चौलागाई दुई पटक सांसद र संविधानसभा सदस्य भइसकेका नेता हुन् । त्यस्तै रामेश्वर फुयाल पनि एकपटक सांसद र एकपटक जिल्ला विकास समितिको उपसभापति तथा गाविस अध्यक्ष भइसकेका अनुभवी नेता हुन् । फुयाल संसदको राज्य व्यवस्था समितिमा धेरैपटक उपसमितिमा बसेर काम गरेका अनुभवी सांसद हुन् ।

माओवादीबाट पनि धेरै पूर्वसांसदहरू प्रदेशसभामा भेटिएका छन् । पूर्वराज्यमन्त्री राधिका तामाङ प्रदेशसभामा भेटिइन् । उनीसहित शालिकराम जमरकट्टेल, कुमार ी मोक्तान, राजकाजी महर्जन पनि पूर्व सांसद हुन् । नयाँ शक्तिका प्रेम तामाङ पनि पूर्वसभासद हुन् ।

j8fWolfb]v lhlj; ;efklt ;Dd

१० वर्ष हेटौंडाको मेयर र १५ वर्ष नगरपालिका संघको अध्यक्ष बनेका अनुभवी नेता डोरमणि पौडेल जेष्ठ सदस्यका हिसाबले सभामुख छन् । सम्भवतः प्रदेश संसदको सभामुख उनै हुनेछन् । काठमाडौं महानगरपालिकाका मेयर केशव स्थापित पनि प्रदेशसभा सदस्यको हैसियतले मुख्यमन्त्री दाबी गरिरहेका छन् । यी दुई पटक ललितपुर जिल्ला विकास समितिको सभापति र जिविस महासंघको अध्यक्ष भएका माधव पौडेल पनि प्रदेशसभा सदस्य छन् । पूर्व जिविस सभापतिहरू र ामेछापका कैलाश ढुंगेल, काठमाडौंका सानुकुमार श्रेष्ठ, सिन्धुपाल्चोकका सरेश नेपाल, नुवाकोटका नारायण खतिवडा पनि यही प्रदेशसभामा छन् । उनीहरू सबै एमालेका हुन् ।

काठमाडौंका कुसुम कार्की, योगेन्द्र संग्रौला, मणिराम फुयाल, केशव पोखरेल, ज्ञानेन्द्र शाक्य पनि गाविस अध्यक्ष, महानगरको वडाध्यक्ष भइसकेको अनुभवी हुन् । कांग्रेसका न्हुच्छेनारायण श्रेष्ठ पनि जनप्रतिनिधि भइसकेका नेता हुन् । मन्त्री, सांसद लगायत जनप्रतिनिधिको भूमिकामा लामो समय काम गरेका अनुभवी नेताहरू प्रदेशसभामा आउँदा यसको गरिमा बढेको प्रदेशसभा सचिवालयमा काजमा खटिएका संसद सचिवालयका उपसचिव अधिर ाज राईले बताए ।

जनप्रतिनिधिको अनुभव लिएकाहरूको उल्लेख्य संख्या रहेका प्रदेश संसदमा नयाँ र युवा अनुहार पनि उत्तिकै छन् । उमेरको हिसाबले प्रदेशको सबैभन्दा कान्छी सांसद भक्तपुरकी सिर्जना सैंजु हुन् । २७ वर्षीया सैंजु नेपाल मजदूर किसान पार्टीबाट समानुपातिक कोटामा परेकी हुन् । त्यस्तै ३० वर्षीया र ामेछापकी रिता माझी सैंजुपछिकी कान्छी सांसद हुन् । उनी राप्रपाकी सांसद हुन् । सबैभन्दा जेठा सांसद नेकपा एमालेका ७२ वर्षीया डोरमणि पौडेल हुन् ।

३ नम्बर प्रदेशको पहिलो बैठकमा

"राजावादी र हिन्दूवादी" सवाल

◆ विकास संवाददाता

३ नम्बरका दुई महिला सांसदले प्रदेशसभाको पहिलो बैठकमै राजतन्त्र र हिन्दूराज्य व्युँताउनेदेखि संघीयताको भविश्यमाथि प्रश्न उठाए । बैठकमा कसैले पृथ्वीनारायण शाहलाई सम्झिए भने कसैले गिरिजाप्रसाद कोइराला र सुशील कोइरालालाई सम्झिए ।

पहिलो बैठकलाई सम्बोधन गर्न रोष्टममा पुगेकी राप्रपा प्रजातान्त्रिककी सांसद रिना गुरूङले संघीयता २ वर्ष पनि नटिक्ने आशंका भइरहेको बताइन् । 'संघीयता बढीमा २ वा ३ वर्षभन्दा बढी कार्यान्वयन हुन्न धेरैभन्दा धेरैको कुरा छ, यो धान्न सक्दैन भन्ने पनि जनमानसको कुरा छ' उनले भनिन् ।

उनले पृथ्वीनारायण शाहले एकीकरण गरेको मुलुकलाई अखण्ड राख्नुपर्ने बताइन् । दार्जिलीङमा जन्मिएकी र उतै हुर्किएकी गुरूङ विक्रम पाण्डेको कालिका एफएममा जागिर खानका लागि ५ वर्षअघि नेपाल आएकी थिइन् । यद्यपी उनका अभिभावक भने चितवनकै हुन् । पाण्डेकै साथ पाएका कारण भरतपुरको उपमेयरमा हारे लगत्तै उनी राप्रपा प्रजातान्त्रिकले पाएको एकमात्र प्रदेशसभा सदस्यमा पर्न सफल भइन् ।

राप्रपाकी सांसद रिता माझीले पनि पहिलो बैठकमै राजसंस्था र हिन्दू राज्य पुनर्स्थापनाको कुरा उठाइन् । माझीले आफ्नो पार्टीको नीति राजतन्त्र र हिन्दू राज्य रहेकाले यो आवाज उठाउने बताइन् । बैठकपछि अनलाइनखबरसँग कुरा गर्दै उनले आफू एक्लै भए पनि प्रदेश संसदमा यो एजेण्डा उठाउने बताइन् । सिन्धुली माइती र रामेछाप घर भएकी रिता पनि राप्रपाले पाएको एकमात्र सिटमा सांसद बन्न सफल भएकी हुन् । उनी २०७० मा सिन्धुली ३ बाट संविधानसभा उम्मेदवार बनेकी थिइन् । गत स्थानीय चुनावमा रामेछापको मन्थली नगरपालिकाको उपमेयरमा पराजित भएकी थिइन् । प्रदेशसभाको तेस्रो ठूलो दल नेपाली कांग्रेसका सांसद इन्द्रबहादुर बानियाले भने पहिलो बैठकमा स्वर्गीय गिरिजाप्रसाद कोइराला र सुशील कोइरालादेखि प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासम्मलाई सम्झिए । संघीयता र गणतन्त्रमा मुलुकलाई लगेबापत गिरिजा,संविधान जारी गरेबापत सुशील र चुनाव गराए बापत देउवालाई पहिलो बैठकमा सम्झिनुपर्ने उनको तर्क थियो ।

"प्रदेशको राजधानी हेटौंडा एकदम उपयुक्त छ,"-थापा

◆ विकास संवाददाता

'३ नम्बर प्रदेशको अस्थायी राजधानी राजधानी हेटौंडा एकदम उपयुक्त छ,' कामचलाउ सरकारका उपप्रधानमन्त्री तथा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका अध्यक्ष कमल थापाले भने, 'ताप्लेजुङका मान्छे विराटनगर, दार्चुलाका धनगढी, डोल्पाका सुर्खेत आउँन मिल्ने अनि रसुवा र र ामेछाको मान्छे हेटौंडा आउन नमिल्ने भन्ने पनि कुरा हुन्छ ?'

हेटौंडामा आयोजित जिल्लास्तरीय अगुवा कार्यकर्ता भेलामा थापाले थपे, 'राष्ट्रिय राजमार्गका रूपमा निर्माण भईर हेको कान्ति लोकपथ, धरान-चतरा मार्ग र फाष्ट ट्र्याकको मदतले ३ नम्बर प्रदेशको जुनसुकै जिल्लाबाट बढीमा ३ घण्टाको दूरीमा राजधानी हेटौंडामा आउन सकिने भएकाले ३ नम्बरको प्रदेश राजधानी हेटौंडा नै हुने छ ।'

थापाले वाम गठबन्धनलाई सरकार निर्माण गर्ने वातावरण बनाउन ढिलाइ भएको संकत गरे । 'जनताले वाम गठनबन्धनका नाममा खोजेको स्थायी सर कारको माग पूरा गर्नुपर्ने बेला आयो,' थापाले भने, 'कमजोर लोकतान्त्रिक गठबन्धनका कारण जनताले राजनीतिक स्थायित्वका लागि वाम गठबन्धन रोजेका हुन् ।' 'कुनै हस्तक्षेप विना वामगठबन्धनको सरकार निर्माण हुनुपर्छ,' थापाले भने, 'फागुन ११ गते सम्ममा मुलुकले नयाँ सर कार पाउँछ ।' भेलामा कार्यकर्ताको उपस्थिति न्युन थियो ।

jfd u7aGwg dfGbg}gfFj}B

निर्वाचनमा पराजय भोगेका दुई पार्टीका शीर्ष २० माघमा हेटौंडामा कार्यकर्तामाझ देखिए । गृहजिल्ला आइपुगेका कमल थापाकै कार्यक्रममा कार्यकर्ता कम देखिएका बेला नेकपा क्रान्तिकारी माओवादीका महासचिव मोहन वैद्यले देशमा नयाँ जनवादी क्रान्ति आवश्यक भएको बताए । पत्रकार सम्मेलनमा वैद्यले राष्ट्रिय स्वाधीनता दिनानुदिन खतरामा पर्दै गएकाले सच्चा कम्युनिष्ट पार्टी एक हुनुपर्ने बताए । वाम गठबन्धनको बहुमत भएको प्रदेश र त्यसको पनि राजधानी हेटौंडामा वैद्यले भने, 'वाम गठबन्धन नाम मात्रको कम्युनिष्ट हो, मुलुकमा नयाँ जनवादी क्रान्ति आवश्यक छ, यो राज्यसत्ता मान्दैनौं ।'

तपाईको गाउँघरमा कुनै घटना, जनगुनासो तथा हामीलाई नै केही भन्नु छ ? त्यसो हो भने हामीलाई खबर गर्नुहोस्, हामी सम्बन्धीत निकायबाट बुझी तपाईको जिज्ञासा यसैपत्रिका मार्फत मेटाउँछौं ।

विकास खबरपत्रिका साप्ताहिक, सम्पर्क नं. ९८०७२९५०७२

'छात्रामैत्री शौचालय आवश्यक'- नगर प्रमुख विष्ट

मकवानपुर थाहा नगरका सम्पूर्ण विद्यालयमा महिला मैत्री शौचालय हुन आवश्यक रहेको कुरामा थाहा नगरपालिकाका प्रमुख लवशेर विष्टले जोड दिनु दिएका छन् । जनकल्याण माविको ५० औं स्वर्ण महोत्सव सप्ताहव्यापी कार्यक्रमको उदघाटन गर्दै कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा नगर प्रमुख विष्टले अब सबै विद्यालयमा महिला मैत्री शौचालय हुनु आवश्यक छ र त्यसको अनुगमन जनकल्याणबाट नै गर्ने बताए ।

विद्यार्थीमा अनुशसन हुनु पर्ने कुरा औल्याउदै अभिभवकले पनि आफ्नो सन्तानको चासो राख्नु पर्ने बताए । अहिले सबै कामको दोस प्रतिनिधिलाई मात्र दिने गरेको भन्दै त्यसप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गरे । उनले भने "समाज विकासको लागि सबै उत्तिकै जिम्मेवार हुन आवश्यक छ, जनप्रतिनिधिले मात्र गरेन भन्न हँदैन ।" विद्यालयका प्राचार्य सानोभाई कार्कीले विद्यालयका प्रतिवेदन बुझउँदै विद्यालयको भावी योजनाको बारेमा बताए । झलक चन्द्र कोषका संरक्षक तथा विशिष्ट अतिथि सुवास चन्द्र विष्टले विद्यालयमा योगदान गर्नेहरूलाई सम्मान गर्नुपर्ने बताए । अर्को विशिष्ट अतिथि तथा विद्यालयबाट प्रथम एसएलसी दिने किरण बहादुर थापाले तीर्थदास श्रेष्ठको योगदानको चर्चा गरे । त्यसैगरि पूर्व विद्यार्थी जंगली राजकुमार प्रधानले विद्यालयमा रूपचन्द्रको शालिक निर्माण गर्नुपर्ने बताए ।

सप्ताह व्यापी कार्य.क्रमको पहिलो दिन रक्तदान कार्यक्रम गरिएको थियो । कार्यक्रममा ७ जना महिला र ४५ जना पुरूषले रक्तदान गरेका हुन्. । वि.सं. २०२५ सालमा स्थापना भएको विद्यालयले यस बर्ष सप्ताहब्यापी कार्यक्रम गरि स्वर्ण महोत्सव मनाएको हो । पहिलो दिन कार्यक्रम उत्घाटन, रक्तदान कार्यक्रम, साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा कवज प्रदर्शनी र विज्ञान कृषि चित्रकला प्रदर्शनी भएको थियो । स्पर्ण महोत्सवको लागि बिद्यालयले २२ वटा बिभिन्न विधाको लागि २२ जनाबाट स्पोन्सर समेत पाएको छ । जस मध्ये पनि गोरखनाथ बालुवा प्रसोधन केन्द्रले १ हजार ३०० थान क्यापको लागि ७८ हजार, कृष्णध्वज कार्कीले भलिबल प्रतियोगिताको प्रथमका लागि ५० हजार, बिक्रम केसीले भलिबल प्रतियोगिताको द्धितीयको लागि २५ हजार, गुप्त बहादुर कार्कीले सामुहिक नृत्य प्रतियोगिताको लागि १५ हजार, रामराजा केसीले झाँकी प्रदर्शन प्रतियोगिताको लागि १५ हजार र नवराज लामाले कब्बडी छात्रा पुरस्कारको लागि १५ हजार सहयोग गरको प्रधानाध्यापक सानोभाइ कार्कीले जानकारी दिए ।

अन्यले १६ जनाले भने १५ हजार भन्दा तलको नगद सहयोग गरेका छन् । यस्तै हाल अष्ट्रेलियामा रहेका पुर्व बिद्यार्थी शालिकराम कार्कीका छोरा हरि कुमार कार्कीले भबिष्यमा ५ लाख पुऱ्याउने गरी २ लाख रूपैयाको हजुरबुबाको नाममा लोक बहादुर कार्की बिद्यार्थी कल्याण कोष जनकल्याण माबि स्थापना गर्ने र थाहा नगरपालिका २ निवासी हाल काठमाडौ रहनुभएका सुभाष चन्द्र बिष्टले ३ लाखको झलक चन्द्र शिक्षा ज्योती कल्याण कोष स्थापनाको घोषणा समेत गरेको प्राचार्य कार्कीले बताए ।

हाल विद्यालयमा कक्षा १ देखि १० सम्म ७७४, कक्षा ११ मा २२२ र कक्षा १२ मा २५६ गरि जम्मा १ हजार २५२ विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । त्यसैगरि कृषि तर्फ बालि विज्ञान अन्तर्गत कक्षा ९ मा ३२ कक्षा १० मा ३८ जना विद्यार्थी छन् । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजिव कुमार स्याङतानको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा विद्यालयका पूर्व विद्यार्थी, थाहाका शैक्षिक संस्थाका प्रतिनिधीहरू, शिक्षा प्रेमी, बुद्धिजिवि, समाजसेवी, राजनितिक दलका प्रतिनिधीहरू तथा सञ्चारकर्मीहरूको उपस्थिती थियो ।

पृष्ठ संयोजन ◆ मञ्जरी बलामी/थाहानगर

छात्रछात्रा दौड प्रतियोगिता

जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको तेस्रो दिन विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरेर मनाइएको छ । विद्यालयले ७ दिने कार्यक्रम अन्तर्गत थाहा नगरस्तरीय एकल गायन, सामुहिक नृत्य, दौड (४०० मिटर, ८०० मिटर र ३००० मिटरं), साथमा साँस्कृतिक कार्यक्रम संचालन भएको थियो ।

कार्यक्रम अन्तर्गत नगरस्तरीय एकल गायन तर्फ जनकल्याण माविका बिद्यार्थी बिनिता गोपाली प्रथम, मत्स्यनारायण माविका सुवास मोक्तान द्वितीय र हिमालयन इङ्लिस बोर्डिङ स्कुलका बिद्यार्थी आयुष गोपाली तृतीय भएका छन ।

यस्तै सामुहिक नृत्यतर्फ बागेश्वरी माबि प्रथम, ईअन एकेडमी द्वितीय र झम्केश्वरी मावि तृतीय भएका छन् । यस्तै ४ सय मिटर छात्र दौडतर्फ जनकल्याण माबिका राजकुमार तामाङ प्रथम, बज्रबाराही माबिका बिपिन महर्जन द्वितीय र स्वच्छन्द भैरब माविका राजेश हमाल तृतीय भएका छन् भने ४ सय मिटरछात्रा दौडतर्फ जनकल्याण माविका विद्यार्थी अस्मिता खड्का प्रथम, बज्रबाराही माविका बिद्यार्थी निशा महर्जन द्वितीय र हिमालयन इङ्लिस बोर्डिङ स्कुलका बिद्यार्थी आयुषा बिष्ट तृतीय भएका छन । यस्तै ८ सय मिटर छात्र दौडतर्फ बज्रवाराही माविका बिद्यार्थी दिलबहादुर वाइबा प्रथम, जनकल्याण माबिका बिद्यार्थी सागर केसी द्वितीय र बागेश्वरी माबिका बिद्यार्थी शुसान्त थोकर तृतीय भएका छन भने ८ सय मिटर छात्रा दौड तर्फ जनकल्याण माबिका बिद्यार्थी कृपा गोपाली प्रथम, बागेश्वरी माबिका बिद्यार्थी बिपना थोकर द्वितीय र झम्केश्वरी माबिका बिद्यार्थी सलिना कार्की तृतीय भएका छन ।

त्यसैगरि ३ हजार मिटर छात्रा दौडतर्फ बागेश्वरी माबिका मनमाया स्याङ्तान प्रथम, जनकल्याण माबिका अमिशा थिङ द्वितीय र बज्रवाराही माबिका शान्तीमाया तितुङ तृतीय भएका छन् । त्यस्तै निवन्ध लेखन प्रतियोगितामा जनकल्याण मावि, द्धितीय बागेश्वरी माबि र तृतीय झम्केश्वरी मावि रहेका छन । प्रथम, द्धितीय र तृतीय हुने विद्यार्थीहरूलाई नै शिल्ड, मेडल प्रमाणपत्र तथा नगद पुरस्कार दिइएको छ ।

शिक्षामा रुदानेको योगदान-मोक्तान

जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको निर्माण र नगरलाई अहिलेको विकासको गतिमा पुऱ्याउनका लागि दिवंगत रूपचन्द्र बिष्टको ठुलो योगदान रहेको प्रदेशसभा सांसद कुमारी मोक्तानले बताइन् । सांसद मोक्तानले थाहानगर भित्र जनकल्याणको छुट्टै इतिहास रहेको उल्लेख गरिन् । उत्तरी मकवानपुरकै इतिहास बोकेको जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख मोक्तानले यस्तो बताएकी हुन् ।

उनले थाहा नगरलाई अझ माथि उठाउनको निम्ति सबैले प्रतिबद्धताको साथमा लाग्नका लागि हातमा हात मिलाइ अघि बढ्ने अठोट हुनु पर्ने बताइन् । उनले परिकल्पना विना कुनै पनि काम संभव नभएको उल्लेख गर्दै परिणाममुखी काममा सबै लाग्नूपर्ने बताइन् । जनकल्याणबाट हाल देश निर्माणको निमित्त आवशयक पर्ने सक्षम र बैज्ञानिक किसिमको क्षमता भएका बिद्यार्थी उत्पादन गर्ने र त्यसका लागि आफुले पनि सहयोग गर्ने बताइन् । सांसद मोक्तानले मकवानपुरकै सक्षम क्षेत्रको रूपमा चिनिने थाहानगरको जनकल्याण माध्यमिक देशकै नमुना बिद्यालयको रूपमा बिकास गर्न सबै मिलेर एकतावद्ध हुनुपर्ने बताइन् ।

जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा भएको जिल्ला स्तरिय अन्तर माबि छात्र भलिबल, छात्रा कब्बडीको समापन, छात्र/छात्रा सर्टपुटको साथमा सांस्कृतिक कार्यक्रम भएको छ । छात्रा कब्बडी खेलमा जनकल्याण मावि प्रथम, बागेश्वरी मावि द्धितीय र मत्स्यनारायाण मावि तृतीय भएका छन भने छात्र/छात्रा सर्टपुटमा छात्र तर्फ बज्रबाराही मावि प्रथम, जनक मावि द्धितीय र जनकल्याण मावि तृतीय भएको छ । त्यसैगरी छात्रा तर्फ भने जनकल्याण मावि प्रथम, झम्केश्वरी मावि द्धितीय र बागेश्वरी मावि तृतीय भएको छ ।

स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा बिद्यालयले विज्ञान कृषि तथा चित्रकला प्रदर्शनी गर्नुका साथै माटो परीक्षण समेत गरिएको थियो । वि.सं. २०२५ सालमा स्थापना भएको विद्यालयले यस वर्ष १५ माघदेखि २१ सम्म सप्ताहब्यापी कार्यक्रम गरेको हो ।

महोत्सवमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता

उत्तरी मकवानपुरकै इतिहास बोकेको जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवअन्तर्गत चौथो दिन जिल्ला स्तरीय अन्तर माबि छात्र भलिबल, छात्रा कब्बडी, वक्तृत्वकला प्रतियोगिता र साँस्कृतिक कार्यक्रम सम्पन्न भएको कार्यक्रम संयोजकहरूले जानकारी दिएका छन् ।

थाहा नगरपालिकाका उपप्रमुख खड्ग गोपालीको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो । दूर्व्यशनी रोक्न युवा बर्गको भुमिका बिषयक वक्तृत्वकला प्रतियोगितामा थाहा नगरका बिभिन्न बिद्यालयका १२ जना प्रतिस्पर्धी बिद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको थियो । प्रतियोगिताबाट जनकल्याण माध्यमिक बिद्यालयको बिद्यार्थी मोनिका खत्री प्रथम, मत्स्यनारायण माबिका बिद्यार्थी संजित थापा द्वितीय र बागेश्वरी माविका सस्मिता तामाङ तृतिय भएका छन् ।

पालुङ वहुमुखी क्याम्पसका प्रमुख रामहरी अधिकारी र शान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिकका सम्पादक कुमार नेगीले वक्तृत्वकला प्रतियोगितामा निर्णायकको भुमिका निर्वाह गरेका थिए ।

जिल्लास्तरीय भलिबल प्रतियोगिता

अब कुनै अभिभावकले विद्यार्थीलाई विध्यालय पाठाएनन् भने त्यो अभिभावकलाइ पनि कानुनी दायरामा ल्याउनु पर्ने प्रतिनिधि सभा सांसद विरोध खतिवडाले बताएकाछन् । अब प्रत्येक बालबालिकालाई स्कुल पठाउने वातावरण सरकारले सिर्जना गर्नु पर्ने र कुनै पनि बालबालिका स्कुल जान पाएन भन्ने खवर आए त्यसको स्थानीय, प्रदेश वा केन्द्रिय सरकारले जिम्मा लिनु पर्ने उनको भनाइ थियो । थाहानगरको जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको छैठौदिनको कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख आतिथि खतिवडाले यस्तो बताएका हुन् । उनले अब बन्ने सरकारले नितिगत रूपमा शिक्षा र स्वास्थ्यमामा सुधार गर्नुपर्ने बताए ।

उनले अब कुनै पनि निकायले नेपाल पछाडी पर्नुको कारण देखाउदै अर्कोलाई चोर औला फर्काउने ठाउँ नरहेको बताउदै अब कानुनलाई ब्यवहारमा उतार्नु पर्ने बताए । मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रको थाहा नगरपालिका रहेको जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयले आफ्नो ५० औं वर्ष पुगेको अवसरमा स्वर्ण महोत्सव मनाउने क्रममा जिल्ला स्तरीय अन्तर मावि छात्र भलिबल समापन, विद्यालय स्तरीय हाजिरी जवाफकोसाथमा सांस्कृतिक कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

यसैगरी १७ र १९ गते भएको जिल्ला स्तरिय अन्तर माबि छात्र भलिबलबाट फाइनलमा पुगेका २ वटा बिद्यालयहरू बज्रबाराही मावि र जनकल्याण माबि बिचको कडा प्रतिस्पर्धाबाट आयोजक जनकल्याण माविका विद्यार्थी समूह प्रथम भएको छ । प्रथम हुनेलाई ५० हजार नगद, शिल्ड मेडल तथा प्रमाण पत्र सहित पुरस्कृत गरिएको छ । त्यस्तै बज्रबाराही माबिका विद्यार्थी द्वितीय भएका छन । द्धितीय भएका बज्रबाराही माबिका विद्यार्थीहरूलाई नगद २५ हजार, शिल्ड, मेडल तथा प्रमाण पत्रद्धारा पुरस्कृत गरिएको छ भने ५ जना खेलाडीलाई उत्कृष्ठ खेलाडीको रूपमा पुरस्कृत गरिएको छ । प्रतियोगिताको उत्कृष्ठ खेलाडी जनकल्याण माविका सविन कार्की, वेष्ट सटर जनकल्याणकै शुसिल लो, बेष्ट ब्लकर बज्रबाराही माबिका देबेन्द्र बिडारी, बेष्ट स्पाइकर जनकल्याणकै मनिस तामाङ र बेष्ट डिफेन्स बज्रबाराहीका सबिन सिं ठकुरी घोषित भए । जिल्ला स्तरीय अन्तर माबि छात्र भलिबलको लागि प्रथम पुरस्कार कृष्ण ध्वज कार्कीले रू ५० हजार र द्वितीय पुरस्कारको लागि बिक्रम केसीले २५ हजार स्पोन्सर गरेका थिए । भलिबलको निर्णायकको रूपमा हेटौडाका क्षेत्रिय रेफ्रीहरू शंकर कार्की र सपना बस्नेत थिए ।

त्यस्तै हाजिरीजवाफ प्रतियोगिताबाट इअन इङ्लिस एकेडेमि प्रथम, हिमालयन इङ्लिस सेकेन्डरी बोर्डिङ स्कुल द्वितीय र सरस्वती बिद्या मन्दिर तृतीय भएका छन । प्रथम द्वितीय र तृतीयलाई नगद, शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र सहित पुरस्कृत गरिएको थियो ।

अब हाम्रै थाहानगरको ओखरबजारमै
छपाईको शुभारम्भ

फ्लेक्स प्रिन्ट
काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउनै पर्दैन...
अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,व्यानर तयार
AARAV creation
DESIGN FLEX PRINT PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9855068340/9802068340
हाम्रा अन्य सेवाहरू
फ्लेक्स प्रिन्ट (व्यानर/साइनबोर्ड)
होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
फ्लेक्स फोटो/मायाको चिनो तयारी
प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
कार्यक्रमको व्याच तयारी
विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड
9855068340/9802068340

स्थापनाको प्रतिनिधित्व गराउँदै

पूर्व विद्यार्थीको सहयोगमा 'स्वर्ण स्मारक' निर्माण

◆ विकास संवाददाता

कृषिकर्मको आम्दानीबाट पाँच दशकदेखि स्थापना र सञ्चालन हुँदै आएको मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रको एक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा आलु र किसानले हलो जोतेको आकृतिसहितको स्तम्भ अनावरण गरिएको छ । मकवानपुरको थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ३ मा रहेको जन कल्याण माविमा वि.सं. २०५९ मा एसएलसी पास गरेका विद्यार्थीहरूको आर्थिक सहयोगमा बनेको स्तम्भ राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले अनावरण गरेकी हुन् ।

थाहा नगरपालिकास्थित जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको स्वर्ण महोत्सवको अवसरमा ठूलो ढुंगामा खोपेर कालिगढले आलु र किसानले हलो जोतेको आकृतिसहितको स्तम्भ बनाइएको छ । चार कालिगढ प्रोफेसर चन्द्रश्याम डंगोलको नेतृत्वमा ५ जनाले छिनो हातमा लिएर ढुंगा खोपेर स्तम्भ निर्माण गरिएको हो । स्कुलको भवन अघि रहेको ठूलो ढुंगामा आलु र किसानले गोरूसहितको हलो जोतेको आकृति खोपेर बनाएका हुन् । जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयबाट २०५९ सालमा एसएलसी उत्तीर्ण गरेकाहरूले करिब २ लाखको लागतमा उक्त स्तम्भ निर्माण गरिएको पूर्व विद्यार्थी विजय विक्रम श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

वि.सं.२०२५ सालमा स्थापना गरिएको उक्त विद्यालयको स्वर्ण महोत्सव समारोह २१ माघमा मनाइएको हो । यस अघि सप्ताहव्यापी रूपमा विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको थियो 'आलु र अन्य कृषिजन्य उत्पादनबाट कमाइ भएको रकमले स्थानीयवासीले ५० वर्षअघि उक्त विद्यालय पालुङको घट्टेचौरमा स्थापना गरेका थिएरू। त्यतिबेला घर-घरबाट चन्दा संकलन गरेर भवन बनाउनुका साथै शिक्षकलाई तलब दिने गरिएको थियोरू। स्व.रूपचन्द्र विष्टले वि.सं. २०३१ सालदेखि यस क्षेत्रबाट निकासी हुने आलुलगायत अन्य कृषिजन्य वस्तुमा थोरै कर लगाएका थिए । उक्त करबाट संकलन भएको

रकममध्ये ७० प्रतिशत उक्त विद्यालयको शैक्षिक कार्यमा खर्च गरिन्थ्योरू। बाँकी ३० प्रतिशत साबिकको दामन र पालुङ गाविसलाई १५/१५ प्रतिशत रकम दिने गरिन्थ्यो ।

'पालुङका कृषकहरूले आलुलगायत कृषिजन्य वस्तु बिक्री गरेर वचत गरेको रकम र निर्यात गर्दा संकलन भएको पैसाले विद्यालय स्थापना र सञ्चालन गरेकाले आलु र हलो जोतिरहेको कृषकको आकृति रहेको स्तम्भ बनाएको हो,' विद्यालयका प्रअ सानोभाइ कार्कीले भने, 'यो स्तम्भले स्कुलको स्थापनाको अवस्था प्रतिनिधित्व गर्छ ।'

उक्त स्कुल जिल्लाको तेस्रो माध्यमिक विद्यालय होरू। यसअघि जिल्लामा भीमफेदीको महेन्द्र मावि र हेटौंडाको भुटनदेवी माविमात्र थिए। उत्तरी क्षेत्रमा भने यो मात्र एक मावि थियो । यस विद्यालयमा १ कक्षादेखि १२ कक्षासम्म पठनपाठन भइरहेको छ । मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रलगायत थाहा नगरमा रहेका विभिन्न तह र ओहोदाका व्यक्तिहरु जनकल्याण माविका उत्पादन हुन् ।

सडक मर्मतका लागि नगर प्रमुखको पहल

◆ विकास संवाददाता

मुलुककै जेठो राजमार्ग त्रिभुवन राजपथ मर्मतका लागि डिभिजन सडक कार्यालय हेटौंडाको ध्यानाकर्षण गरइएको छ । मकवानपुरको हेटौंडा-थाहानगर हुँदै काठमाण्डौंसम्म जाने सडक मर्मतको लागि पहल गर्न १७ माघमा मकवानपुरका प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ का सांसद बिरोध खतिवडा तथा थाहा नगरपालिकाका मेयर लवशेर विष्टले डिभिजन सडक कार्यालय हेटौंडाको ध्यानाकर्षण गराएका हुन् ।

डिभिजन सडक कार्यालय हेटौंडाका प्रमुख कमलेश कुमार कर्णलाई भेट गरि मेयर विष्टले ध्यानाकर्षण पत्र समेत बुझाए । डिभिजन प्रमुखसँगको भेटमा सांसद खतिवडाले जुनसुकै बाटो बिग्रदा समेत काठमाण्डौं पुग्ने प्रमुख मार्गको रूपमा रहेको त्रिभुवन राजपथलाई सडकले ध्यान दिनु पर्ने बताए ।

अहिले मुग्लिनको सडक मर्मत भैरहेको अवस्थामा सबै यात्रुवाहक सवारीहरू सञ्चालन हुने त्रिभुवन राजपथ मर्मतको लागि तत्काल काम गर्न उनले डिभिजन प्रमुखलाई निर्देशन समेत दिए । सांसद तथा मेयरको धारणा निकै महत्वपूर्ण भएको भन्दै डिभिजन सडक प्रमुख कर्णले आफूहरूले एक महिना भित्र मर्मत गरिसक्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । उनले मर्मतको लागि तत्काल दुई करोड रूपैंया विनियोजन गरेको जानकारी दिए । त्रिभुवन राजपथ सधैभरी दुख परेको बेलामा सहयोग गर्ने सडक रहेको भन्दै उनले यो सडक मर्मत एक महिनाभित्र सकिने दाबी गरे ।

ध्यानाकर्षको लागि एमालेका मकवानपुर नेता तथा सचिवालय सदस्य विष्णु प्रसाद ढकालको पनि सहभागिता रहेको थियो । त्रिभुवन राजपथको ठाउँठाउँमा खाल्डाखुल्डी परेपछि व्यापक गुनासो रहँदै आएको थियो ।

कृषकहरुमा किवि तथा नमूना बगैंचा स्थापना सुदृढिकरणको लागि आर्थिक अनुदान सहयोग लागि आव्हान गरेको

सूचना

यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ को लागि वागवानी विकास कार्यक्रम तर्फको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार "कृषकहरुमा किवि तथा अन्य नमूना फलफुल बँगैचा(हिउँदे) स्थापना तथा सुदृढिकरणको लागि आर्थिक अनुदान सहयोग" कार्यक्रम रहेको हुँदा यस फार्म/केन्द्रको कमाण्ड क्षेत्रका कम्तिमा ५० बिरुवा लगाएका व्यावसायिक कृषक, कृषक समूह तथा सहकारी संस्थाहरुलाई दरखास्तको लागि आह्वान गरिएको छ । यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र यस फार्म/केन्द्रमा रु १० को टिकट टाँसी आवेदन एवं प्रस्ताव पेश गर्नु हुन अनुरोध गरिन्छ । साथै विस्तृत जानकारीको लागि यस फार्म/केन्द्रमा सम्पर्क राख्नुहुन अनुरोध छ ।

शितोष्ण वागवानी नर्सरी केन्द्र
दामन,मकवानपुर

नयाँ व्यवस्थापन सहित खुल्यो

दामन भ्यू टावर एण्ड रिसोर्ट

;Dks{ e/t ufkfnL
मोवाइल नं. ९८५११२५७०८
होटल प्रकाश इन्टरनेशनल प्रा. ली. द्वारा सञ्चालित

:sfeb/ 6of6/ /fn/ l6k/
निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा
बी . एण्ड पी. निर्माण सेवा
थाहा-६, बज्रबाराही, मकवानपुर
९८५१०६३०४७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

अनलाईनबाटै
ufpB/sf va/, ca ljZje/
www.bikaskhabar.com
लगअन गर्नुहोस् ।
'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....
विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; dN6ldl8ofsf nflu k|sfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;Dkfbs : अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● d'b|f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● Od]n bikaskhabargmail.com